

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΚΑΛΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΡΩΝ**

Ταχ. δ/ση: Λεωφ. Βασ. Αμαλίας 14, 105 57

ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες: Ρ. Παναγοπούλου

Τηλ.: 210 3736 116

email: panagopoulou_e@mintour.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα,

Α. Π. :

ΠΡΟΣ:

Ως Πίνακας Διανομής

ΘΕΜΑ: «Καθορισμός των κριτηρίων και των προϋποθέσεων απονομής του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού του Άρθρου 52 του Ν. 4875/2021 (Α' 250), όπως βελτιώθηκε νομοτεχνικά με το Άρθρο 109 του Ν.4982/2022 (Α' 95) - Μορφή και τύπος του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού, διάρκεια ισχύος, καταβολή χρηματικού παραβόλου και κάθε άλλο σχετικό θέμα»

ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ

ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ -

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

α. του ν. 4875/2021 «Πρότυποι Τουριστικοί Προορισμοί Ολοκληρωμένης Διαχείρισης, Οργανισμοί Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού, Ιαματικές Πηγές Ελλάδας και άλλες ρυθμίσεις για την ενίσχυση της τουριστικής ανάπτυξης» (Α' 250) και ειδικότερα της παρ. 1 του άρθρου 74.

β. του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184)

γ. του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98), σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν.4622/2019 (Α' 133),
δ. του π.δ. 127/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Τουρισμού» (Α' 157),
ε. του π.δ. 142/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181),
στ. του π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160),
ζ. του π.δ. 123/ 2017 «Οργανισμός Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών» (Α' 151),
η. του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α'131),
θ. της υπό στοιχεία ...../..... απόφασης του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών .....» (Β'.....),
ι. του ν.4074/2012 «Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες».
ια. του Μέρους Δ' του ν.4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις».
ιβ. του ν.4067/2012 «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
ιγ. του ν. 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές - πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις.» (Α' 129 και Α' 171 Διόρθωσης σφάλματος)» και ειδικότερα την παρ. 1 του άρθρου 126 και την παρ. 10 του άρθρου 121 αυτού.
ιδ. Τον ν. 4994/2022 «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης».
ιε. του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και ειδικότερα τον στόχο 30 «Προσβάσιμος Τουρισμός» αυτού.
ιστ. της υπ' αριθ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/7.12.2022 ΥΑ «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 52907/2009 υπουργικής απόφασης «Ειδικές

ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών (Β' 2621)» (Β' 6213) ιζ. της υπ' αριθ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/20.7.2020 ΥΑ «Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία» (Β' 2998)

2. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Τουρισμού, σύμφωνα με την υπ' αριθ. .... εισήγηση της Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Τουρισμού.

Άρθρο 1

Σκοπός – Πεδίο Εφαρμογής - Ορισμοί

Με την παρούσα απόφαση καθορίζονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις απονομής του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού του Άρθρου 52 του ν.4875/2021 (Α' 250), όπως βελτιώθηκε νομοτεχνικά με το Άρθρο 109 του ν.4982/2022 (Α' 95), η μορφή και ο τύπος του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού, καθώς και η διάρκεια ισχύος του.

Η θεσμοθέτηση του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού έχει σκοπό να ενθαρρύνει τους τουριστικούς προορισμούς της Χώρας να αντιμετωπίσουν την προσβασιμότητα όχι ως μεμονωμένο ζήτημα αλλά ως βασική συνιστώσα όλων των τοπικών πολιτικών και στρατηγικών, ιδιαίτερα όσον αφορά το δομημένο και το φυσικό περιβάλλον, τις υποδομές, τους δημόσιους χώρους, τους πόλους έλξης, τις ΤΠΕ και τις δημόσιες υπηρεσίες, προσκειμένου να διασφαλίζεται ότι όλοι οι πολίτες ανεξάρτητα από την ηλικία τους, τον βαθμό κινητικότητας ή αναπηρίας τους μπορούν να συμμετέχουν ισότιμα και ανεξάρτητα στην κοινωνία.

1. Για τους σκοπούς της παρούσας, ισχύουν οι παρακάτω ορισμοί και έννοιες:

α) ως «προσβάσιμος τουριστικός προορισμός» (αγγλιστί: accessible tourist destination) ορίζεται μια περιοχή εντός προδιαγεγραμμένων διοικητικών και γεωγραφικών ορίων, την οποία επισκέπτονται τουρίστες, οι οποίοι διαμένουν εκεί για τουλάχιστον 24 ώρες, που διαθέτει προσβάσιμο αναγνωρίσιμο ή γνωστό τουριστικό πόρο ή πόλο έλξης, φυσικό ή ανθρωπογενή, προσβάσιμες υπηρεσίες τουριστικού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων αναψυχής και διασκέδασης και η οποία χαρακτηρίζεται από διαμορφωμένη εποχιακή ή

συνεχή τουριστική ζήτηση ανεξαρτήτως της ηλικίας και του εισοδήματος των τουριστών.

β) ως «τουριστικοί πόροι» νοούνται φυσικά και ανθρωπογενή σημεία, τόποι, κτίσματα, αξιοθέατα, συνήθειες, παραδόσεις, ήθη και έθιμα, που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσέλκυσης τουριστών ή και να προβληθούν ως χαρακτηριστικά για τη δημιουργία ανταγωνιστικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων μιας περιοχής

γ) ως «υπηρεσίες» νοούνται οι υπηρεσίες που παρέχονται σε εγκαταστάσεις προσωρινής διαμονής (π.χ. ξενοδοχεία), σε εκθεσιακούς χώρους (π.χ. μουσεία), σε εγκαταστάσεις υγείας, πρόνοιας και ευεξίας (π.χ. κέντρα υγείας, νοσοκομεία, κλινικές, ιαματικά λουτρά, κέντρα ευεξίας κ.λπ.), σε κτίρια δημοσίων υπηρεσιών (π.χ. ταχυδρομεία, αστυνομία), σε εγκαταστάσεις θεαμάτων (π.χ. θέατρα, κινηματογράφοι, συναυλιακά κέντρα κ.λπ.), σε εγκαταστάσεις εστίασης και αναψυχής (π.χ. εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, μπαρ), σε κτίρια με εμπορική χρήση (π.χ. καταστήματα, φαρμακεία, τουριστικά γραφεία, γραφεία εκμίσθωσης ΙΧ αυτοκινήτων κ.λπ.), σε κτίρια ειδικών χρήσεων (π.χ. αίθουσες αναμονής επιβατών, ναοί, επισκέψιμα αγροκτήματα, οινοποιεία, ζυθοποιεία, ελαιοτριβεία και τυροκομεία, εγκαταστάσεις χειροτεχνίας κ.λπ.) και εν γένει σε υποδομές που υποστηρίζουν τον τουρισμό.

δ) ως «άτομα με αναπηρία» νοούνται τα άτομα εκείνα που έχουν μακροχρόνια σωματικά, ψυχικά, διανοητικά ή αισθητήρια εμπόδια, που, σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια, μπορούν να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία, σε ίση βάση με τους άλλους. Στα άτομα με αναπηρία περιλαμβάνονται άτομα με κινητική αναπηρία των άνω και κάτω άκρων, άτομα τυφλά ή μερικώς βλέποντα, κωφοί και βαρήκοοι, άτομα με νοητική/γνωστική/ αναπτυξιακή ή/και ψυχική αναπηρία, άτομα με χρόνιες παθήσεις.

ε) ως «εμποδιζόμενα άτομα» ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα» νοούνται πέραν των ατόμων με αναπηρία, τα άτομα με ανάγκες παρόμοιες με αυτές των ατόμων με αναπηρία, δηλαδή τα άτομα τρίτης και τέταρτης ηλικίας, οι έγκυες, τα προεφηβικά άτομα, τα άτομα με ασυνήθεις σωματικές διαστάσεις, οι τραυματίες κ.ά.

στ) ως «προσβασιμότητα» νοείται το χαρακτηριστικό του περιβάλλοντος, που επιτρέπει σε όλα τα άτομα -χωρίς διακρίσεις φύλου, ηλικίας και λοιπών χαρακτηριστικών (σωματική διάπλαση, δύναμη, αντίληψη, εθνικότητα κ.λπ.) - να έχουν πρόσβαση σε αυτό, δηλαδή να μπορούν αυτόνομα, με ασφάλεια και με άνεση να προσεγγίσουν και να χρησιμοποιήσουν τις υποδομές, αλλά και τις υπηρεσίες (συμβατικές και ηλεκτρονικές) και τα αγαθά που διατίθενται στο συγκεκριμένο περιβάλλον. Ο όρος «προσβασιμότητα» αναφέρεται όχι μόνο σε υποδομές αλλά και σε υπηρεσίες και σε αγαθά, αφορά τη λειτουργικότητα, τη δυνατότητα για επικοινωνία και πληροφόρηση και καθορίζει στην ουσία τον

βαθμό αυτονομίας και ασφάλειας του ατόμου σε σχέση με το περιβάλλον (φυσικό, δομημένο ή/και ηλεκτρονικό).

ζ) ως «καθολικός σχεδιασμός» νοείται ο σχεδιασμός προϊόντων, περιβαλλόντων, προγραμμάτων και υπηρεσιών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλους τους ανθρώπους, στη μεγαλύτερη δυνατή έκταση, χωρίς ανάγκη προσαρμογής ή εξειδικευμένου σχεδιασμού. Ο «καθολικός σχεδιασμός» δεν αποκλείει τη χρήση υποβοηθητικών συσκευών για συγκεκριμένες ομάδες ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό απαιτείται.

η) ως «προσβάσιμο κτίριο ή εγκατάσταση» νοείται κάθε κτίριο ή εγκατάσταση που πληροί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα

θ) ως «προσβάσιμη υπηρεσία» νοείται κάθε είδους υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, που παρέχεται σε συνήθεις ή έκτακτες περιπτώσεις, με συμβατικό ή ψηφιακό τρόπο, και ικανοποιεί και τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων

(ι) ως «προσβάσιμο περιβάλλον» χαρακτηρίζεται κάθε περιβάλλον το οποίο: (i) σέβεται την ποικιλομορφία των χρηστών, (ii) είναι ασφαλές, δηλαδή είναι απαλλαγμένο από τους κινδύνους για όλους τους χρήστες, (iii) δεν απειλεί την υγεία των πολιτών, δηλαδή δεν συνιστά κίνδυνο για την υγεία ούτε προκαλεί προβλήματα σε εκείνους που πάσχουν από χρόνιες ασθένειες ή αλλεργίες και συγχρόνως προωθεί την υγιή χρήση των χώρων και προϊόντων, (iv) είναι λειτουργικό, δηλαδή είναι σχεδιασμένο με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να εξυπηρετεί τη λειτουργία για την οποία προορίζεται χωρίς να δημιουργούνται προβλήματα ή δυσκολίες ή να απαιτούνται ειδικές δεξιότητες (v) είναι κατανοητό και εύκολα αναγνώσιμο, ώστε όλοι οι χρήστες να είναι σε θέση να προσανατολιστούν χωρίς δυσκολίες μέσα σε αυτό και (vi) είναι καλαίσθητο, δηλαδή υψηλής αισθητικής ποιότητας, γεγονός που το καθιστά ευχάριστο και ευρύτερα αποδεκτό

(ια) με τον όρο «εύλογη προσαρμογή» νοούνται όλες τις απαραίτητες και κατάλληλες τροποποιήσεις και ρυθμίσεις, οι οποίες όμως δεν επιβάλλουν μια δυσανάλογη ή αδικαιολόγητη επιβάρυνση, και εφαρμόζονται όπου απαιτείται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, προκειμένου να διασφαλιστεί η προσβασιμότητα.

Άρθρο 2

Εφαρμογή των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού»

1. Κάθε τουριστικός προορισμός ο οποίος λαμβάνει το Σήμα Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού είναι προσβάσιμος σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία και των εμποδιζόμενων ατόμων ή ατόμων μειωμένης κινητικότητας όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας.

2. Για την απρόσκοπτη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία και όλων των εμποδιζόμενων ατόμων ή ατόμων μειωμένης κινητικότητας εντός των διοικητικών ορίων ενός τουριστικού προορισμού, συμπεριλαμβανομένων και φυσικών περιοχών (όπως ενδεικτικά : των ορεινών περιοχών, των παραλιών κ.ά.), εφαρμόζονται οι αρχές του «καθολικού σχεδιασμού». Ειδικότερα :

A) για τη διασφάλιση φυσικής πρόσβασης στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον αίρονται φυσικά ή αρχιτεκτονικά εμπόδια, διασφαλίζονται προσβάσιμες διαδρομές και χώροι κατάλληλων διαστάσεων και κλίσεων, γεφυρώνονται υψομετρικές διαφορές με ράμπες ή μηχανικά μέσα, διασφαλίζονται προσβάσιμες εξυπηρετήσεις (χώροι υγιεινής, αποδυτήρια κ.λπ.), προσβάσιμος εξοπλισμός (κινητός ή σταθερός) και προσβάσιμη σήμανση, και προσβάσιμα δημόσια και δημοτικά μέσα μετακίνησης (συμπεριλαμβάνεται πρόσβαση στις στάσεις και τους σταθμούς και στα ίδια τα μέσα).

B) για την ευόδωση (i) της επικοινωνίας και πληροφόρησης και (ii) της εξυπηρέτησης, μετακίνησης, αναψυχής, φιλοξενίας και εστίασης, των ατόμων, τα οποία παρουσιάζουν αισθητηριακή αναπηρία (π.χ. τυφλοί ή μερικώς βλέποντες και κωφοί ή βαρήκοοι) ή νοητική/γνωστική/αναπτυξιακή ή/και ψυχική αναπηρία εντός των διοικητικών ορίων ενός τουριστικού προορισμού, συμπεριλαμβανομένων και των φυσικών περιοχών (όπως ενδεικτικά : των ορεινών περιοχών, των παραλιών κ.ά.), αξιοποιούνται οι νέες τεχνολογίες και γίνεται χρήση οπτικοακουστικών συστημάτων, όπως ενδεικτικά: κινητές ψηφιακές συσκευές, αυτόματοι οδηγοί ξενάγησης (audio guides), προσωπικοί υπολογιστές παλάμης, κιόσκια πληροφόρησης με οθόνες αφής και ακουστικά μηνύματα (information kiosk και voice information kiosk), ομοιώματα απτικής αφής, τρισδιάστατες μακέτες, εκμαγεία από γύψο, υλικό σε γραφή Braille ή με μεγαλόσχημη γραμματοσειρά, απλοποιημένα κείμενα (easy-to-read), εύληπτες εικόνες ή και εικονογράμματα, εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης κ.ά..

Γ) για την καλύτερη εξυπηρέτηση και συναλλαγή με άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα εκπαιδεύεται κατάλληλα το προσωπικό των εμπλεκόμενων φορέων σε θέματα που σχετίζονται (α) με τις ιδιαίτερες ανάγκες αυτών των πληθυσμιακών κατηγοριών και (β) τις τεχνικές συνοδείας/συναλλαγής.

Δ) για την διασφάλιση της ασφαλούς διαφυγής και καταφυγής σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, πέραν των προβλέψεων της υποπαρ. Α της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, αξιοποιούνται όλες οι καινοτόμες νέες τεχνολογίες (π.χ. έξυπνοι αισθητήρες)

Άρθρο 3

Ειδικές προδιαγραφές προσβασιμότητας

1. Ένας τουριστικός προορισμός για να χαρακτηριστεί ως προσβάσιμος θα πρέπει να διασφαλίζει, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, ολοκληρωμένη τουριστική εμπειρία των επισκεπτών με αναπηρία και των εμποδιζόμενων ατόμων. Για την εξυπηρέτηση αυτού του σκοπού θα πρέπει να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα της τουριστικής αλυσίδας και κατ' ελάχιστον οι εξής βασικοί **τομείς** που περιλαμβάνονται σε αυτή και οι οποίοι θα πρέπει να συνδέονται μεταξύ τους με προσβάσιμες διαδρομές, ήτοι:

- (α) δημόσιος χώρος
- (β) κτίρια και εγκαταστάσεις συνάθροισης κοινού
- (γ) μεταφορές και μετακινήσεις
- (δ) εξυπηρετήσεις και υπηρεσίες
- (ε) φυσικό περιβάλλον
- (στ) χώροι πολιτιστικού ενδιαφέροντος
- (ζ) τουριστικές υποδομές, εγκαταστάσεις και τουριστικές υπηρεσίες
- (η) επίπεδο δέσμευσης, όραμα για το μέλλον, ολιστικός σχεδιασμός
- (θ) αποτελεσματικότητα και βιωσιμότητα των δράσεων
- (ι) συμμετοχή του αναπηρικού κινήματος και των κοινωνικών εταίρων

2. Ειδικότερα, οι προαναφερόμενοι βασικοί τομείς αναλύονται ως εξής:

(α) **ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ**: πρόσβαση ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων στην μεγαλύτερη δυνατή έκταση του δημόσιου χώρου, βάσει των απαιτήσεων προσβασιμότητας α) της Απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με αριθ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/ 1561/2022 (Β' 6213) «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 52907/2009 υπουργικής απόφασης «Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών» (Β' 2621)» και β) της Απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με αριθ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 (Β' 5553) «Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)», ήτοι σε πεζοδρόμια/πεζοδρόμους/οδούς ήπιας κυκλοφορίας/πλατείες, διαβάσεις, νησίδες, αστικούς χώρους πρασίνου/άλση, χώρους στάθμευσης, συμπεριλαμβανομένης και της σήμανσης.

(β) **ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ**: πρόσβαση ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων σε κτίρια και εγκαταστάσεις συνάθροισης κοινού, τα οποία έχουν την σχετική υποχρέωση βάσει της κείμενης νομοθεσίας, ήτοι κτίρια στα οποία στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του

άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) ή έχουν χρήσεις συνάθροισης κοινού, όπως αυτές ορίζονται στο ν. 4782/2021 (Α' 36), άρθρο 210, παρ.4. Στην περίπτωση υφιστάμενων κτιρίων οι απαιτούμενες παρεμβάσεις συμμορφώνονται με την Απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 (Β' 2998) «*Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία*» (Β' 2998).

(γ) **ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ:** πρόσβαση ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων αφενός σε δίκτυα αστικών και περιαστικών μέσων μαζικής μεταφοράς σταθερής ή μη τροχιάς (τρένο, ΜΕΤΡΟ, τραμ, αστικά λεωφορεία/τρόλεϊ, ΚΤΕΛ κ.λπ.) και αφετέρου σε δίκτυα επιβατηγών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ), καθώς και σε μέσα εναέριας και θαλάσσιας μεταφοράς. Συμπεριλαμβάνονται τόσο οι στόλοι των οχημάτων ή/και των συρμών, αεροπλάνων και πλοίων και πάσης φύσεως πλωτών μέσων όσο και οι σχετικοί σταθμοί/στάσεις επιβίβασης/ αποβίβασης και μετεπιβίβασης, τα εκδοτήρια εισιτηρίων, καθώς και η μετάδοση σχετικών πληροφοριών (οπτική, απτική και ηχητική πληροφόρηση κοινού, τηλεματικές και ψηφιακές εν γένει εφαρμογές, ιστοσελίδες κ.λπ.) και οι προσβάσιμες οδεύσεις διαφυγής σε αυτά.

(δ) **ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ:** πρόσβαση ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων σε κάθε είδους εξυπηρετήσεις και υπηρεσίες (συμβατικές ή/και ψηφιακές) όπως ενδεικτικά σε: υπηρεσίες παρεχόμενες στους πολίτες από τον Δήμο/Περιφέρεια, υπηρεσίες υγείας και ευεξίας, υπηρεσίες τουριστικής πληροφόρησης και info-kiosks, υπηρεσίες έκδοσης εισιτηρίων ή/και δέσμευσης υπηρεσιών-booking, υπηρεσίες ξεναγήσεων και λοιπές υπηρεσίες σχετιζόμενες με την εξυπηρέτηση τουριστών, αθλητικές/ πολιτιστικές/ θρησκευτικές δραστηριότητες, καθώς και σε υπηρεσίες διαφυγής/ καταφυγής/ καταυλισμού σε έκτακτες περιπτώσεις, ιστοτόπους και ψηφιακές εφαρμογές τουριστικού ενδιαφέροντος του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

(ε) **ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ:** πρόσβαση ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων στα σημαντικότερα τοπία, σε κάθε είδους φυσικά περιβάλλοντα και ανοικτούς χώρους, καθώς και στις αγροτικές περιοχές, που δύνανται να αποτελούν τουριστικό προορισμό (π.χ. περιαστικό δάσος ή τμήμα αυτού, παραλία, ιαματικές πηγές και λουτρά, σημείο φυσικού κάλλους, επισκέψιμες εγκαταστάσεις αγροτουρισμού, επισκέψιμα οινοποιεία, ελαιολιβάδα κ.λπ.) και πόλο έλξης τουριστικού ενδιαφέροντος.

(στ) **ΧΩΡΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:** πρόσβαση ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων στο μεγαλύτερο δυνατό τμήμα χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος (π.χ. αρχαιολογικών χώρων, χώρων υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, καταλοίπων (προ)βιομηχανικής κληρονομιάς όπως παραδοσιακοί ανεμόμυλοι, νερόμυλοι, αλευρόμυλοι, παραδοσιακά γεφύρια, πέτρινα αλώνια, κρήνες, παραδοσιακά ελαιοτριβεία, παραδοσιακά σκάφη, καρνάγια, φάροι, εργοστάσια και βιομηχανικά κτίρια-κελύφη με νέες χρήσεις με διατηρημένο μηχανολογικό εξοπλισμό in situ, με βάση το τεχνικό, ιστορικό, κοινωνικό ή αισθητικό ενδιαφέρον τους) και τις σχετικές με αυτά εξυπηρετήσεις και υπηρεσίες, οι οποίες θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την παράγραφο 2. (δ) του παρόντος άρθρου.

(ζ) **ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ:** πρόσβαση ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων σε κύρια και μη κύρια τουριστικά καταλύματα, σε εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, σε επισκέψιμες εγκαταστάσεις (οινοποιεία, ζυθοποιεία, ελαιοτριβεία, τυροκομεία, αγροτουριστικές επιχειρήσεις, κ.α.) σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και αναψυχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη τουριστική νομοθεσία.

(η) **ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ – ΟΡΑΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ – ΟΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ:** Το κριτήριο αυτό αφορά στην συνολική και ολιστική προσέγγιση του δικαιούχου για την προσβασιμότητα στον προορισμό και τον τρόπο με τον οποίο η σχετική πολιτική εφαρμόζεται ή σχεδιάζεται να εφαρμοστεί εντός πενταετίας από την κατάθεση της αίτησης, ήτοι πρωτοβουλίες, δράσεις, μόνιμα μέτρα, προγράμματα κ.λπ. ανά τομέα του άρθρου 3 της παρούσας (δημόσια κτίρια και εγκαταστάσεις, υπαίθριος δημόσιος χώρος, μέσα μαζικής μεταφοράς, τουριστικές εγκαταστάσεις, χώροι αναψυχής και χώροι πολιτισμού, υπηρεσίες, νέες τεχνολογίες κ.λπ.). Η τεκμηρίωση του κριτηρίου αυτού περιλαμβάνει ενδεικτικά:

- Περιγραφή των πρωτοβουλιών, δράσεων, μέτρων, προγραμμάτων κ.λπ. ανά τομέα, συμπεριλαμβανομένων των σκοπών, στόχων, χρονοδιαγράμματος, δικαιούχων, αναμενόμενων αποτελεσμάτων, τεκμηριωμένα με ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία αποτυπωμένα σε χρονοδιάγραμμα και σχέδιο δράσης,
- Σχεδιασμός προσβασιμότητας της οικείας Τοπικής Αυτοδιοίκησης (όπως σχέδια αστικής προσβασιμότητας-ΣΑΠ, σχέδια βιώσιμης αστικής κινητικότητας-ΣΒΑΚ, μνημόνια συνεργασίας για την υλοποίηση δράσεων προς όφελος των ατόμων με αναπηρία, συμπερίληψη δράσεων για την βελτίωση της προσβασιμότητας ή/και προς όφελος των ατόμων με αναπηρία σε επιχειρησιακά προγράμματα (π.χ. ΕΣΠΑ ή εθνικά κ.λπ.) και σχετικές δράσεις υλοποίησης αυτών,

- Υφιστάμενη συμπεριληπτική στρατηγική ή πλαίσιο πολιτικής που συμπεριλαμβάνεται στον Επιχειρησιακό και Στρατηγικό Σχεδιασμό του Δήμου σε σχέση με την προσβασιμότητα ή νέο στρατηγικό σχέδιο δράσης για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας του προορισμού, υφιστάμενες δομές υλοποίησης και πόροι υλοποίησης,

- Πρωτοβουλίες από τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα (π.χ. αριθμός προσβάσιμων επιχειρήσεων ή που διασφαλίζει την ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία, αριθμός στελεχών επιχειρήσεων που έχουν συμμετάσχει σε σεμινάρια για την αναπηρία και την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία, κ.λπ.),

- Σχεδιασμός διαχείρισης κρίσεων και κινδύνων – σχέδιο πολιτικής προστασίας με μέριμνα για τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και των εμποδιζόμενων ατόμων.

(θ) ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ: Το κριτήριο αυτό αφορά στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της βιωσιμότητας των υφιστάμενων και προγραμματισμένων δράσεων. Η τεκμηρίωση του κριτηρίου περιλαμβάνει ενδεικτικά:

- Καθορισμό και περιγραφή μετρήσιμων στόχων και δεικτών αξιολόγησης και παρακολούθησης του συνολικού σχεδίου δράσης σχετικά με την προσβασιμότητα και την πρόσβαση ατόμων με αναπηρία με συγκεκριμένο τρόπο συλλογής των απαραίτητων δεδομένων,

- Ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία που περιγράφουν την αποτελεσματικότητα κάθε μέτρου, δράσης κ.λπ. ανά τομέα,

- Αναμενόμενα αποτελέσματα και αντίκτυπο των παραπάνω στην ισότιμη συμπερίληψη των πολιτών με αναπηρία και των εμποδιζόμενων πολιτών στην τοπική κοινωνία, καθώς και στους τρόπους διασφάλισης της βιωσιμότητας αυτών (συσχέτιση με τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές δράσεις και πολιτικές) σε συσχέτισμό με «τιμή βάσης» από την υφιστάμενη κατάσταση,

- Χρονοδιάγραμμα και μηχανισμός παρακολούθησης,

- Προτάσεις για ανανέωση και βελτίωση του σχεδίου δράσης ανά πενταετία.

(ι) ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΑΝΑΠΗΡΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Το κριτήριο αυτό αφορά στην συμμετοχή στο σχέδιο δράσης και στην υλοποίησή του από το αναπηρικό κίνημα και τους κοινωνικούς εταίρους. Η τεκμηρίωση του κριτηρίου περιλαμβάνει, ενδεικτικά, αναφορά:

- στο βαθμό συμμετοχής των ίδιων των ατόμων με αναπηρία και των αντιπροσωπευτικών τους οργανώσεων, καθώς και των κοινωνικών εταίρων σε τοπικό επίπεδο, στον σχεδιασμό και την εφαρμογή και συντήρηση των πολιτικών και πρωτοβουλιών του προορισμού που αποσκοπούν στη διασφάλιση της προσβασιμότητας υποδομών και υπηρεσιών,
- σε δραστηριότητες ευαισθητοποίησης ή ενημέρωσης γύρω από την αναπηρία, την προσβασιμότητα και τον προσβάσιμο τουρισμό που έχει αναπτύξει ο δήμος σε συνεργασία με το αναπηρικό κίνημα (π.χ. δράσεις ευαισθητοποίησης κοινής γνώμης και επιχειρηματιών, ανάπτυξη ομάδων εθελοντών για την υποστήριξη επισκεπτών με αναπηρία, δράσεις για την καλύτερη εξυπηρέτηση/συναλλαγή με άτομα με αναπηρία κ.λπ.),
- σε συνεργασία με άλλους δήμους ή/και κοινωνικούς φορείς για ανταλλαγή τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών κ.λπ.

3. Οι βασικοί τομείς της παρ. 2 του παρόντος άρθρου είναι ισοδύναμοι μεταξύ τους με βαρύτητα 10% έκαστος και βαθμολογούνται σε κλίμακα 1-10 και μέγιστη συνολική βαθμολογία εκατό (100). Το Σήμα Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού χορηγείται σε τουριστικούς προορισμούς που έχουν συγκεντρώσει συνολική βαθμολογία τουλάχιστον 70/100 έχοντας λάβει υποχρεωτικά τουλάχιστον 5/10 σε κάθε τομέα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4

Δικαιούχοι Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού

Δικαίωμα αίτησης για τη χορήγηση του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού έχουν όλοι οι πρωτοβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης της Χώρας, δηλαδή οι Δήμοι όπως συστάθηκαν με το άρθρο 1 του ν. 3852/2010 (Α' 87) όπως ισχύει, ανεξαρτήτως της κατηγορίας στην οποία ανήκουν βάσει του άρθρου 2α του ν. 3852/2010, συμπεριλαμβανομένων των ορεινών δήμων του άρθρου 2β του ν.3852/2010. Οι Δήμοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση εφόσον αποτελούν «τουριστικό προορισμό», όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 1

του άρθρου 1 της παρούσης, εντός του οποίου να αναπτύσσεται αυτόνομα η αλυσίδα αξίας του τουρισμού.

Άρθρο 5

Διαδικασία χορήγησης Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού

1. Για τη χορήγηση του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού (Σ.Π.Τ.Π.) υποβάλλονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Αίτηση – υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της παρούσας απόφασης στην οποία αναγράφονται: τα στοιχεία του αιτούντος (φυσικό πρόσωπο ή νόμιμος εκπρόσωπος), τα στοιχεία του νομικού προσώπου, η τήρηση των αρχών του "Καθολικού Σχεδιασμού» του άρθρου 2, των ειδικών προδιαγραφών προσβασιμότητας του άρθρου 3 και η πλήρωση των κριτηρίων αξιολόγησης σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της παρούσης καθώς και πίνακας συνημμένων δικαιολογητικών.

β) Αποτύπωση σε χάρτη (επίσημο ή από το Google maps ή από άλλες εφαρμογές) ή/και τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο θα προσδιορίζεται με σαφήνεια η συνολική προσβάσιμη περιοχή καθώς και τυχόν υποπεριοχών με βάση διοικητικά, γεωμορφολογικά, πληθυσμιακά κ.α. χαρακτηριστικά, με την αντίστοιχη ανάλυση και αξιολόγηση των κριτηρίων/προδιαγραφών του άρθρου 3 της παρούσης.

γ) Αναλυτική Έκθεση (Μελέτη), στην οποία παρουσιάζεται η ανάλυση και τεκμηρίωση των βασικών τομέων του άρθρου 3 της παρούσης απόφασης, σύμφωνα με τις διακριτές ενότητες του άρθρου αυτού, ήτοι:

1. δημόσιος χώρος
2. κτίρια και εγκαταστάσεις συνάθροισης κοινού
3. μεταφορές και μετακινήσεις
4. εξυπηρετήσεις και υπηρεσίες
5. φυσικό περιβάλλον
6. χώροι πολιτιστικού ενδιαφέροντος
7. τουριστικές υποδομές, εγκαταστάσεις και τουριστικές υπηρεσίες
8. επίπεδο δέσμευσης, όραμα για το μέλλον, ολιστικός σχεδιασμός
9. αποτελεσματικότητα και βιωσιμότητα των δράσεων
10. συμμετοχή του αναπηρικού κινήματος και των κοινωνικών εταίρων

Κάθε ενότητα περιλαμβάνει καταγραφή των υφιστάμενων δεδομένων, ανάλυση και αξιολόγησή τους, καθώς και αναφορές στις πηγές προέλευσης των παρουσιαζόμενων στοιχείων. Τα ανωτέρω συνοδεύονται από χάρτες, φωτογραφίες, διαγράμματα, βίντεο και τυχόν διαφημιστικό υλικό. Η Έκθεση

δύναται να περιλαμβάνει και ενότητες πλέον των αναφερόμενων στην παρούσα παράγραφο, καθώς και λοιπά στοιχεία κατά την κρίση του οικείου φορέα.

δ) Συνοπτικός Κατάλογος Αξιολόγησης Κριτηρίων, σύμφωνα με τον Πίνακα του Παραρτήματος IV, με το σύνολο των ενότητων που περιγράφονται στο άρθρο 3 της παρούσης καθώς και σχετικά αποδεικτικά έγγραφα και οπτικο-ακουστικό υλικό, το οποίο τεκμηριώνει την προσβασιμότητα του προορισμού.

ε) Απόδειξη καταβολής παραβόλου ως εξής:

i. Χίλια (1.000) ευρώ για Δήμους Μητροπολιτικών Κέντρων και Μεγάλους Ηπειρωτικούς Δήμους και Δήμους Πρωτεύουσες Νομών, όπως αυτοί διακρίνονται στις περιπτώσεις α' και β' του άρθρου 2^Α του Νόμου 4555/2018 (Α' 133) και

ii. Πεντακόσια (500) ευρώ για Μεσαίους Ηπειρωτικούς Δήμους, Μικρούς Ηπειρωτικούς και Μικρούς Ορεινούς Δήμους, Μεγάλους και Μεσαίους Νησιωτικούς Δήμους καθώς και Μικρούς Νησιωτικούς Δήμους, όπως αυτοί διακρίνονται στις περιπτώσεις γ', δ', ε' και στ' του άρθρου 2^Α του Νόμου 4555/2018 (Α' 133).

Τα ως άνω παράβολα κατατίθενται υπέρ Ελληνικού Δημοσίου στον Α.Λ.Ε. ....

. Τα παράβολα διατίθενται ηλεκτρονικά μέσω της υπηρεσίας του Ηλεκτρονικού Παραβόλου της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (e-Παράβολο).

2. Η αίτηση υποβάλλεται στο Υπουργείο Τουρισμού, Διεύθυνση Ποιοτικών Προτύπων, Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Διαμόρφωσης Προτύπων Ποιότητας, το οποίο, εφόσον ελέγξει την πληρότητα του φακέλου, τον διαβιβάζει στην Επιτροπή Αξιολόγησης των Αιτήσεων του άρθρου 6 της παρούσης.

3. Ο λογότυπος του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού αναρτάται σε εμφανές σημείο του δημαρχιακού καταστήματος, στις ηλεκτρονικές ιστοσελίδες του Δήμου, στα προσβάσιμα σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος καθώς και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του Δήμου, εφόσον διαθέτει σχετικούς λογαριασμούς.

Άρθρο 6

Επιτροπή αξιολόγησης αιτήσεων για τη χορήγηση Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού

1. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται από πενταμελή Επιτροπή που συστήνεται στο Υπουργείο Τουρισμού με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού και αποτελείται από:

- i. Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Τουρισμού, με τον αναπληρωτή του, ως Πρόεδρο, που ορίζει ο Υπουργός Τουρισμού
- ii. Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον αναπληρωτή του, που ορίζει ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- iii. Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, με τον αναπληρωτή του, που ορίζει ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών
- iv. Έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) ως της αντιπροσωπευτικότερης οργάνωσης του εθνικού αναπηρικού κινήματος, με τον αναπληρωτή του, που ορίζει ο Πρόεδρος της Συνομοσπονδίας
- v. Έναν (1) εκπρόσωπο της ΚΕΔΕ με τον αναπληρωτή του, που ορίζει ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ.

Στην ίδια απόφαση ορίζεται ως γραμματέας της Επιτροπής, Υπάλληλος του Τμήματος Ποιοτικού Ελέγχου και Διαμόρφωσης Προτύπων Ποιότητας της Διεύθυνσης Ποιοτικών Προτύπων.

2. Η θητεία των μελών της Επιτροπής ορίζεται σε τρία (3) έτη με δυνατότητα ανανέωσης για άλλα τρία (3) έτη.

3. Η Επιτροπή αξιολόγησης του άρθρου 6 δύναται να ζητά τυχόν διευκρινίσεις ή επιπλέον στοιχεία από τον αιτούντα φορέα για τη βέλτιστη τεκμηρίωση των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί.

Άρθρο 7

Ηλεκτρονικό Μητρώο Προσβάσιμων Τουριστικών Προορισμών

1. Στην αρμόδια Διεύθυνση Ποιοτικών Προτύπων του Υπουργείου Τουρισμού, Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Διαμόρφωσης Προτύπων Ποιότητας τηρείται σχετικό αρχείο των αιτήσεων και των επισυναπτόμενων δικαιολογητικών των φορέων που αιτούνται την απόκτηση του Σήματος όπως επίσης και Ηλεκτρονικό Μητρώο Προσβάσιμων Τουριστικών Προορισμών, όπου καταχωρούνται όλοι οι Δήμοι-κάτοχοι Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού και τα εξής στοιχεία αυτών: επωνυμία του Δήμου, όνομα νόμιμου εκπροσώπου, ταχυδρομική και ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας, τηλέφωνα επικοινωνίας, ιστοσελίδα, προσφερόμενες παροχές.

2. Το Υπουργείο Τουρισμού δύναται να αναρτά στην ιστοσελίδα του (website), σε ψηφιακές πύλες (portals), σε εφαρμογές (applications) και σε λογαριασμούς μέσων κοινωνικής δικτύωσης (social media), που διαχειρίζεται το ίδιο ή εποπτευόμενα από αυτό Νομικά Πρόσωπα ή εταιρείες, Κατάλογο με την επωνυμία των Δήμων που κατέχουν Σήμα Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού, στοιχεία επικοινωνίας (τηλέφωνο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ιστοσελίδα) καθώς και τις παροχές που προσφέρουν για την ενημέρωση των επισκεπτών.
3. Η μορφή και ο τύπος του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού αποτυπώνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 8

Διάρκεια ισχύος – Διαδικασία Ανανέωσης – Ανάκληση Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού

1. Το Σήμα Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού και η σχετική βεβαίωση, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙ, ισχύουν για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία έκδοσής τους με δυνατότητα συνεχόμενης ανανέωσης για άλλα πέντε (5) έτη.
2. Οποιαδήποτε αλλαγή εντός της πενταετίας στα χαρακτηριστικά του Δήμου, που συνετέλεσαν στον χαρακτηρισμό του ως Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού, συνεπάγεται έκδοση νέου Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού, με υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών του άρθρου 7, καθώς και την απόδειξη κατάθεσης παραβόλου ίσου με το 20% του αρχικού ποσού της παραγράφου δ' του άρθρου 7, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκει.
3. Σε περίπτωση που μετά από τη χορήγηση του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού τροποποιηθούν τα γεωγραφικά όρια του Δήμου στον οποίο έχει χορηγηθεί το Σήμα, αυτό ισχύει για τα γεωγραφικά όρια του Δήμου που ίσχυαν έως την ημερομηνία έκδοσης του Σήματος.
4. Κατά την λήξη κάθε πενταετίας και τουλάχιστον τρεις μήνες πριν ο Δήμος δύναται να υποβάλει στην αρμόδια Διεύθυνση Ποιοτικών Προτύπων του Υπουργείου Τουρισμού αίτηση, για την ανανέωση του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού, συνοδευόμενη από τον πλήρη φάκελο με όλα τα δικαιολογητικά του άρθρου 5 της παρούσας δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση σε τυχόν τροποποιήσεις και βελτιώσεις των προηγούμενων χαρακτηριστικών του Δήμου που είχαν συντελέσει στον χαρακτηρισμό του ως Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού, καθώς και απόδειξη κατάθεσης παραβόλου ίσου με το 20% του

αρχικού ποσού του άρθρου 5, παραγρ. ε', ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκει.

5. Σε περίπτωση παρέλευσης της πενταετίας χωρίς την υποβολή σχετικού αιτήματος ανανέωσης από τον Δήμο, το Σήμα Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού θεωρείται ανακληθέν, χωρίς άλλη διατύπωση, και ο Δήμος διαγράφεται από το Ηλεκτρονικό Μητρώο Προσβάσιμων Τουριστικών Προορισμών και τον αντίστοιχο Κατάλογο, που περιγράφονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 8 της παρούσας.

6. Σε περίπτωση υποβολής καταγγελίας από πολίτες που αφορά σε προορισμό που έχει λάβει Σήμα Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού στη Διεύθυνση Ποιοτικών Προτύπων του Υπουργείου Τουρισμού, αυτή διαβιβάζεται στις αρμόδιες Υπηρεσίες της Περιφέρειας, στην οποία ανήκει ο Δήμος στον οποίο έχει χορηγηθεί Σήμα Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού, μέσω του Περιφερειάρχη. Η αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου εξετάζει την καταγγελία, αποφαινεται για τη βασιμότητά της και συντάσσει σχετική έκθεση ελέγχου που αποστέλλει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος στην Επιτροπή Αξιολόγησης του άρθρου 6 της παρούσας, κοινοποιώντας την στη Διεύθυνση Ποιοτικών Προτύπων του Υπουργείου Τουρισμού. Η Επιτροπή Αξιολόγησης του άρθρου 6 εξετάζει την έκθεση ελέγχου και γνωμοδοτεί α) εάν θα τεθεί η καταγγελία στο αρχείο, β) εάν θα γίνει σύσταση στον Δήμο ή γ) εάν πρέπει να ανακληθεί το χορηγηθέν Σήμα. Η γνωμοδότηση αποστέλλεται στη Διεύθυνση Ποιοτικών Προτύπων του Υπουργείου Τουρισμού για τις σχετικές ενέργειές της. Στην περίπτωση (γ) το Σήμα Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού και η σχετική Βεβαίωση χορήγησης Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού ανακαλούνται με πράξη του Προϊσταμένου της αρμόδιας Διεύθυνσης Ποιοτικών Προτύπων του Υπουργείου Τουρισμού, ενώ ο Δήμος διαγράφεται από το Ηλεκτρονικό Μητρώο Προσβάσιμων Τουριστικών Προορισμών και τον αντίστοιχο Κατάλογο που περιγράφονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 της παρούσας. Ο οικείος Δήμος έχει δικαίωμα να επανέλθει με νέα αίτησή του και η διαδικασία χορήγησης του Σήματος εκκινεί από την αρχή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Τα Παραρτήματα Ι, ΙΙ, ΙΙΙ και ΙV αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ**

ΑΙΤΗΣΗ-ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ (άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

Περιγραφή αιτήματος: «Χορήγηση Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού»

ΠΡΟΣ:	Υπουργείο Τουρισμού Διεύθυνση Ποιοτικών Προτύπων Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου & Διαμόρφωσης Προτύπων Ποιότητας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛ ΟΥ <i>Συμπληρώνεται από την Υπηρεσία</i>	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ: (φυσικό πρόσωπο ή νόμιμος εκπρόσωπος σε περίπτωση νομικού προσώπου)

Όνομα:		Επώνυμο:			
Όνομα Πατέρα:		Επώνυμο Πατέρα:			
Όνομα Μητέρας:		Επώνυμο Μητέρας:			
Αριθ. Δελτ. Ταυτότητας:*		Α.Φ.Μ:		Αριθ. Άδειας Οδήγησης:*	
Αριθ. Διαβατηρίου:*		Αριθ. Βιβλιαρίου Υγείας:*		Ιθαγένεια:	
Ημερομηνία γέννησης ¹ :			Τόπος Γέννησης:		
Τόπος Κατοικίας	Χώρα:	Πόλη:	Οδός:	Αριθ.:	Τ.Κ.:
Τηλ.:		Fax:		email:	

* συμπληρώνεται ένα από τα αποδεικτικά στοιχεία ταυτότητας.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ:

Δήμος:					
ΦΕΚ Ίδρυσης:				Έτος Ίδρυσης:	
Τετραψήφιος γεωγραφικός κωδικός Απογραφής Πληθυσμού ΕΛΣΤΑΤ :					
Α.Φ.Μ.:			Δ.Ο.Υ.:		
Έδρα	Οδός:		Αριθ:		Τ.Κ.:
Δήμος / Κοινότητα:			Νομός:		
Τηλ.:		Fax:		E – mail:	

¹ Αναγράφεται ολογράφως και κατόπιν αριθμητικά ως πλήρης εξανήφιος αριθμός: π.χ. 7 Φεβρουαρίου 1969 και 070269.

ΟΡΙΣΜΟΣ/ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ (για κατάθεση αίτησης ή παραλαβή τελικής διοικητικής πράξης): Σε περίπτωση που δε συντάσσεται η εξουσιοδότηση στο παρόν έντυπο, απαιτείται προσκόμιση εξουσιοδότησης με βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής από δημόσια υπηρεσία ή συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου.

ΟΝΟΜΑ:		ΕΠΩΝΥΜΟ:			
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΑΤΕΡΑ:		Α.Δ.Τ.:			
ΟΔΟΣ:		ΑΡΙΘ:		T.K:	
Τηλ.:		Fax:		E – mail:	

1. Αιτούμαι τη χορήγηση **Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού** για τον Δήμο ..... σύμφωνα με την υπ' αριθ. .... Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υποδομών & Μεταφορών και Τουρισμού (B'.....).

2. Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις², που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι τηρούνται οι αρχές του "Καθολικού Σχεδιασμού» του άρθρου 2, οι ειδικές προδιαγραφές προσβασιμότητας του άρθρου 3 και πληρούνται τα κριτήρια αξιολόγησης του Παραρτήματος II της υπ' αριθ. .... Κοινής Απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υποδομών & Μεταφορών και Τουρισμού (B'.....).

Επιλέξτε με ποιο τρόπο θέλετε να παραλάβετε την απάντησή σας:

1. Να σας αποσταλεί με συστημένη επιστολή στη Διεύθυνση που δηλώνεται στην παρούσα αίτηση
2. Να την παραλάβετε ο ίδιος από την υπηρεσία μας
3. Να την παραλάβει εκπρόσωπός σας
4. Να σας αποσταλεί με fax στον αριθμό:

Ο/Η αιτών/-ούσα

.....
Ημερομηνία)

(Σφραγίδα-υπογραφή)

² «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών».

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΣΥΝΗΜΜΕΝΟΥ:	ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ
1. Χάρτης ή/και τοπογραφικό διάγραμμα με τη συνολική προσβάσιμη περιοχή και υποπεριοχών	
2. Αναλυτική Έκθεση (Μελέτη)	
3. Συνοπτικός Κατάλογος Αξιολόγησης Κριτηρίων (Παράρτημα ΙV), συνοδευόμενος από αποδεικτικά έγγραφα και οπτικο-ακουστικό υλικό	
4. Απόδειξη καταβολής παραβόλου ανάλογα με την κατηγορία του Δήμου	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Βεβαίωση χορήγησης Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

Αθήνα, [ημερομηνία]
Α. Π. : [Αριθμός Πρωτοκόλλου]

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ &
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ**

ΠΡΟΣ:

Ταχ. Δ/υση:
Πληροφορίες:
Τηλ.:
email:

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΣΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Βεβαιώνεται ότι ο Δήμος ..... του Νομού ..... πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 2, 3 και 5 της Κ.Υ.Α. με αριθμό ..... (ΦΕΚ Β'...) «Καθορισμός των κριτηρίων και των προϋποθέσεων απονομής του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού του Άρθρου 52 του Ν. 4875/2021 (Α' 250), όπως βελτιώθηκε νομοτεχνικά με το Άρθρο 109 του Ν.4982/2022 (Α' 95), μορφή και τύπος του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού, διάρκεια ισχύος, καταβολή χρηματικού παραβόλου και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

Η παρούσα βεβαίωση ισχύει για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία έκδοσής της, ήτοι μέχρι ΗΗ/ΜΜ/ΕΕΕΕ, και χορηγείται κατόπιν αξιολόγησης από την πενταμελή Επιτροπή Αξιολόγησης του άρθρου 6 της ως άνω ΚΥΑ και με βάση τα υποβληθέντα δικαιολογητικά. Τουλάχιστον τρεις μήνες πριν τη λήξη της πενταετίας ο Δήμος υποβάλλει στο Υπουργείο Τουρισμού αίτηση ανανέωσης του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού συνοδευόμενη από πλήρη φάκελο των δικαιολογητικών του άρθρου 5 της προαναφερόμενης ΚΥΑ και με τυχόν τροποποιήσεις και βελτιώσεις των χαρακτηριστικών του Δήμου που συντελούν στον χαρακτηρισμό του ως Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού. Οποιαδήποτε αλλαγή στα χαρακτηριστικά του Δήμου, που συνετέλεσαν στον χαρακτηρισμό του ως Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού, συνεπάγεται έκδοση νέου Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού, με υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών του άρθρου 5.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

[ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Λογότυπος Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού

ΔΗΜΟΣ / MUNICIPALITY: .....

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΗΜΑΤΟΣ / LABEL NO: .....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ / EXPIRY DATE: .....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΣΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Οι παρακάτω κατηγορίες εξετάζονται με βάση τις υλοποιημένες παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ) του οικείου Δήμου

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	ΤΙΜΕΣ ΝΑΙ / ΟΧΙ	ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ & ΟΠΤΙΚΟ-ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ
A. ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ	A 1. ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ	1.		
		2.		
	A 2. ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ	1.		
		2.		
	A 3. ΟΔΟΙ ΗΠΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	1.		
		2.		
	A 4. ΠΛΑΤΕΙΕΣ	1.		
		2.		
	A 5. ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ	1.		
		2.		

	Α.6 ΝΗΣΙΔΕΣ	1.		
		2.		
	Α. 7 ΑΣΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	1.		
		2.		
	Α.8 ΑΛΣΗ	1.		
		2.		
	Α. 9 ΧΩΡΟΙ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ	1.		
		2.		
Β. ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ	Β.1 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ	1.		
		2.		
	Β. 2 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ	1.		
		2.		
Γ.1 ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ & ΣΤΑΘΜΟΙ/ΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΒΙΒΑΣΗΣ/ΑΠΟΒΙΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΚΔΟΤΗΡΙΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ	1.			
	2.			

Γ. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	Γ. 2 ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ & ΣΤΑΘΜΟΙ/ΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΒΙΒΑΣΗΣ/ΑΠΟΒΙΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΚΔΟΤΗΡΙΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ	1.			
		2.			
	Γ. 3 ΕΠΙΒΑΤΗΓΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ (ΤΑΞΙ) ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΠΙΒΙΒΑΣΗΣ/ΑΠΟΒΙΒΑΣΗΣ	1.			
		2.			
	Γ. 4 ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΤΡΟΧΙΑΣ (ΤΡΕΝΟ, ΜΕΤΡΟ, ΤΡΑΜ) ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟΙ/ΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΒΙΒΑΣΗΣ/ΑΠΟΒΙΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΚΔΟΤΗΡΙΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ	1.			
		2.			
	Γ. 5 ΜΕΣΑ ΕΝΑΕΡΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΠΙΒΙΒΑΣΗΣ/ΑΠΟΒΙΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΡΙΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ	1.			
		2.			
	Γ. 6 ΜΕΣΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΠΙΒΙΒΑΣΗΣ/ΑΠΟΒΙΒΑΣΗΣ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΚΔΟΤΗΡΙΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ	1.			
		2.			
		Δ. 1 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ	1.		

Δ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΤΟΝ ΔΗΜΟ/ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	2.		
	Δ. 2 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑΣ	1.		
		2.		
	Δ. 3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	1.		
		2.		
	Δ. 4 INFO-KIOSKS	1.		
		2.		
	Δ. 5 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ Ή/ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ-BOOKING	1.		
		2.		
	Δ. 6 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ	1.		
		2.		
	Δ. 7 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΦΥΓΗΣ/ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ/ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟ Υ ΣΕ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	1.		
		2.		
	Δ. 8 ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	1.		
		2.		

Ε. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Ε. 1 ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΤΟΠΟΣΗΜΑ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΦΥΣΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΙΧΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ	1.		
		2.		
	Ε. 2 ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΝΤΑΙ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ (ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΑ ΔΑΣΗ, ΠΑΡΑΛΙΕΣ, ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ, ΣΗΜΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ)	1.		
		2.		
	Ε. 3 ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ, ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΑ Κ.Λ.Π.)	1.		
		2.		
	Ε. 4 ΠΟΛΟΙ ΕΛΞΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	1.		
		2.		
ΣΤ. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ, ΚΗΡΥΓΜΕΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ	ΣΤ. 1 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΑΥΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.		
		2.		

	ΣΤ. 2 ΚΗΡΥΓΜΕΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΑΥΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.		
		2.		
Ζ. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	Ζ. 1 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ	1.		
		2.		
	Ζ. 2 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	1.		
		2.		
Η. ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ – ΟΡΑΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ – ΟΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	Η.1 ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ, ΔΡΑΣΕΙΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ			
	Η. 2 ΣΧΕΔΙΑ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ - ΣΑΠ, ΣΧΕΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ-ΣΒΑΚ			
	Η.3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ			
	Η. 4 ΣΤΕΛΕΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ			

	ΕΧΟΥΝ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ			
	Η. 5 ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ			
Θ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	Θ. 1 ΜΕΤΡΗΣΙΜΟΙ ΣΤΟΧΟΙ & ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ			
	Θ. 2 ΠΟΣΟΤΙΚΑ & ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
	Θ.3 ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
	Θ. 4 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ & ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ			
Ι. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΑΝΑΠΗΡΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ	Ι. 1 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ			
	Ι. 2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ			
	Ι. 3 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ Ή ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΓΙΑ			

	ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑΣ			
--	------------------------	--	--	--

Η απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Οι Υπουργοί